

jeg skal dog imidlertid tilføje et Par Bemærkninger om de Punkter, hvor Uenigheden staar.

Det er jo nemlig, som den ærede Minister og den ærede sidste Taler have gjort opmærksom paa, disse Ord i § 4: „Direktionens Formand, der ikke maa være Statsembedsmand, honoreres med 2,000 Kr.“, som er det ene Stridsspørgsmaal. Jeg vil nu for det første gøre opmærksom paa, at der, inden disse Par Viniere skulle sættes i Værk, kan forløbe 10 Aar, ja muligvis 20 Aar; det er i alt Fald ikke noget umiddelbart forestaaende. Det forekommer mig altsaa, at man paa en eller anden Maade maa kunne komme ud over dette Punkt; det er jo først, naar Sammensmeltningen skal foregaa mellem de to store Anstalter, at dette Spørgsmaal bliver brændende. Der staa altsaa, at Direktionens Formand ikke maa være Statsembedsmand. Ja, jeg vil for Resten tilføje, at det forekommer mig, at i alt Fald højtlønnede Statsembedsmænd nødvendigvis skulle befatte sig med saa mange Ting, som de gøre; det gælder særlig de højtlønnede ministerielle Embedsmænd. Jeg sigter slet ikke herved til nogen bestemt, thi jeg tror ikke, at dette særlig gælder det højtærede Kultusministeriums Embedsmænd; men det gælder andre. Disse Embedsmænd skulle nødvendigvis, naar de virkelig ere højt eller dog forsvarlig lønnede — og ere de det ikke, maa de jo gøre det — bruge deres Tid og ofre deres Kræfter paa andet, end hvad der nærmest paahviler dem, nemlig deres Embeder. Men hvis man ikke vil have, at der skal staa „Statsembedsmand“, saa kunde man jo indskrænke sig til at sætte „ministeriel Embedsmand“, og vil man ikke have Udtrykket ministeriel Embedsmand, kunde man jo indskrænke det til: Embedsmand inden for Kirke- og Undervisningsvæsenet; thi det er jo disse Embedsmænd, for hvem det nærmest kunde være Følger, som det maatte ikke burde have. Det er mig meget velbekendt, at Departementscheferne i Kultusministeriet gennem en Række have været i Bestyrelsen for St. Bakkehus; det gjaldt Linde og det gælder den nuværende Departementschef. Det er mig ikke bekendt, at der er kommet nogen Ulempe ud deraf; men det kunde dog være, at det kunde ske. Naar der er en Anstalt udenfor, som Ministeriet er sat til at kontrollere, og der er en anden Anstalt ved Siden af i lignende Retning, saa er det maatte mindre rigtigt, at den paagældende Departementschef er i Bestyrelsen for den ene. Det skal jeg imidlertid ikke komme videre ind paa; jeg vil kun sige, at man kunde indskrænke Bestemmelsen til, at

gælde kultusministerielle Embedsmænd; men jeg havde nær sagt: den Tid, den Sorg; denne Sag ligger jo saa langt ude i Fremtiden, at der ikke er nogen rimelig Udsigt til Sammensmeltning i en nær Fremtid.

Dette Punkt antager jeg imidlertid ikke er det, der væsentlig vil volde Uansseligheder, det kunde vi maatte nok komme over. Derimod er der et andet Punkt, hvori man er ved at hage sig fast fra begge Sider. Den ærede Minister udtalte saaledes, at det var et Princip — saaledes forstod jeg ham — og naar der er Tale om Principper, saa er jeg gerne tilbøjelig til at vige Vejen; saa ved jeg Bæst. Det er altsaa et Princip, at der ikke maa være rigsdagsvalgte Revisorer, fordi de, som den ærede Minister udtrykte sig, mangle Regnskabskyndighed, mangle Revisionsdygtighed. Det er meget muligt, at den ærede Minister kan have Ret, men vi have jo dog en anden rigsdagsvalgt Revision, nemlig Statsrevisionen. Der maa jo dog være tilstrækkelig Regnskabskyndighed til at gennemgaa Statsregnskabet, i alt Fald maa man tidligere været gaaet ud fra; at der var det. Men nok herom, det er altsaa den ærede Ministers ene Paastand. Saa vidt jeg forstod, berørte han ogsaa — i alt Fald er det berørt fra anden Side — at det er en urigtig Stilling, Rigsdagen her vilde indtage. Jeg skal ikke komme ind paa, om det er en urigtig Stilling, men jeg skal dog henstille, om det ved Siden af det rent regnskabsmæssige, der ganske vist har sin store Betydning, dog ikke kunde have nogen Betydning at faa en rigsdagsvalgt Revision over for en Institution, hvor Staten giver ikke 175,000 Kr. men 225,000 ja, 230,000 eller maatte endnu mere, naar det hele sammenlægges, og man ser efter i Statsregnskabet, hvor der jo er betydelige Overskridelser, da Bøsten — 175,000 Kr. — kun er kalkulatorisk, og hvortil Kommunerne have en tilsvarende Udgift, i alt Fald paa det allernærmeste. Men der dog ikke kunde være nogen Betyggelse derigennem, at Rigsdagen, gennem sine valgte Medlemmer, kom til at se paa det med sine egne Øjne? Maatte kunde det ogsaa ske paa en anden Maade, det er muligt, jeg skal ikke fordybe mig videre dertil. Jeg vil, som sagt, nødvendigvis være med til at uddybe den Kløft, der er begyndt at komme til Stede. Jeg vil tværtimod haabe, at det maa lykkes os at faa den udfyldt, og jeg kan gerne tilføje, at det er en Nødvendighed for denne Sag, at den bliver udfyldt, og det maa der dog være en Mulighed for. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget ligesom den ærede foregaaende Taler.